

ED071

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

An Evaluation of Graduate Diploma Program in Teaching Profession

Research and Evaluation Curriculum, College of Asian Scholars

ดร.วรวิทย์ ตันชนะเทวินทร์¹ผศ.ดร.อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์²,ดร.กุลลาบ ปุริสาร³, วรากร ตันชนะเทวินทร์⁴**บทคัดย่อ**

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยบัณฑิตเอเชียโดยพิจารณาองค์ประกอบ ด้านหลักสูตรการศึกษา , ด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ (เฉพาะระดับบัณฑิตศึกษา) , ด้านกิจกรรมนักศึกษา , ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้โดยจากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ มีผู้ให้ข้อมูล 100 คน อาจารย์ประจำหลักสูตร 6 คน คณาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย 6 คน นักศึกษาจำนวน 88 คน ผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ย องค์ประกอบส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ ที่ระดับ 3.50 – 4.49 มีเพียงหนึ่งตัวที่อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง ระดับคะแนน 2.86 จึงต้องเร่งพัฒนาแก้ไข เพื่อให้มาตรฐานของหลักสูตรมีมาตรฐานตามที่กำหนดและเกิดความน่าเชื่อถือต่อหลักสูตรการเรียนการสอน

คำสำคัญ : ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู

Abstracts

The objectives of the research Graduate Diploma Program in Teaching Profession Research and Evaluation Curriculum College of Asian Scholars were : 1) Curriculum Education 2) Faculty Adviser System 3) Graduate Student 4) Education Support . A population of this research includes the total of 100 persons. Teacher 6 persons, Graduate work 6 persons, Graduate Student 88 persons. The maximum and minimum of arithmetic mean were 4.49 and 2.86 with mean higher than 4.50. Therefore, the causal relation model is reliable and practical

Keywords : Research and Evaluation Curriculum

¹อาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

^{2,3}อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

⁴ครูโรงเรียนบ้านตะเคียนงาม จังหวัดนครราชสีมา

1. บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนามนุษย์ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดที่จะพัฒนาสังคมและนำประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้ การพัฒนาการศึกษาจึงมีความสำคัญและเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553: 5, 13) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาที่มีคุณภาพจะช่วยให้การผลิตและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มีคุณภาพไปด้วย ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้มีความก้าวหน้ารุ่งเรืองต่อไป ปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาการศึกษาคือการพัฒนาหลักสูตร

หลักสูตรเป็นสิ่งที่ทำให้จุดมุ่งหมายของการจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากหลักสูตรเป็นแผนหรือแนวทางในการจัดการศึกษาให้บรรลุตามความมุ่งหมาย และยังเป็นแนวทางในการวางแผนงานวิชาการ เป็นเครื่องมือในการควบคุมมาตรฐานการศึกษา เป็นสิ่งที่กำหนดความมุ่งหมาย ขอบข่ายของเนื้อหา แนวทางสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อแหล่งเรียนรู้และการประเมินผล การเรียนการสอน (วสันต์ ทองไทย. 2549 : 1)

หลักสูตรเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาระดับใดหรือประเภทใดจะขาดหลักสูตรไม่ได้ เพราะหลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดแนวทางทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดอนาคตทางการศึกษาของสังคมนั้นๆหรืออาจกล่าวอีกนัยว่า หลักสูตรเป็นเครื่องชี้แนวทางในการจัดความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ซึ่งครูจะต้องปฏิบัติตามเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการจัดการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมาย หรือมีมาตรฐานเดียวกัน หลักสูตรจึงเป็นเครื่องชี้แนวทางถึงความเจริญของประเทศ ประเทศใดมีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ ย่อมนำไปสู่คุณภาพของคนในประเทศนั้น(ชวลิต ชุกก่าแพง. 2551:29) ในการจัดทำหลักสูตรต่างๆ ผู้จัดทำหลักสูตรจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลอย่างกว้างขวางเพื่อที่จะสามารถกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร วางเค้าโครงและรูปแบบของหลักสูตร กำหนดเนื้อหาสาระตลอดจนประสบการณ์การเรียนรู้ได้ นอกจากนั้นหลังจากที่ได้จัดทำหลักสูตรขึ้นมาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้จัดทำหลักสูตรยังมีคำถามซึ่งจำเป็นต้องตอบอีกว่า หลักสูตรที่สร้างเสร็จแล้วนับเป็น

หลักสูตรที่ดีและใช้การได้ดีหรือไม่ ซึ่งก็หมายความว่า ผู้จัดทำหลักสูตรจำเป็นต้องประเมินผลหลักสูตรที่ตนสร้างขึ้นไว้เห็นว่า หลักสูตรนั้นเป็นหลักสูตรที่ดีไม่ดี มีจุดเด่น และจุดด้อยตรงไหน (ทีศนา แชมมณี, 2544:133-134)

ดังนั้นจึงต้องมีการประเมินหลักสูตร เพื่อให้ทราบประสิทธิภาพของหลักสูตร ซึ่ง Hussion *et al.* (2011: 265) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรคือการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจซึ่งมีทั้งคุณประโยชน์และประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในการวางแผน รวมถึงการนำแนวความคิดที่ถูกต้องไปใช้ในการพิจารณาการตัดสินใจ อาจใช้ในการวางแผนงานในอนาคต การคงแผนงานไว้ แก้ไข หรือตัดออก ซึ่งการประเมินจะประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ประการ คือ 1) ประเมินเพื่อประกอบการตัดสินใจ 2) มีเกณฑ์การตัดสินใจที่ไม่ยุ่งยาก 3) ต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์และความเหมาะสมของเนื้อหาที่เฉพาะเจาะจง 4) หลักเกณฑ์และรูปแบบการประเมินต้องมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ ส่วน Check and Schott (2012: 12) และ Frye and Hemmer (2012: 298) ได้อธิบายว่าการประเมินมีจุดมุ่งหมายในการตรวจสอบจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ของการดำเนินเนื่องจาก โครงการทางการศึกษาต้องมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็น การเปลี่ยนองค์ความรู้ ทักษะ และเจตคติของผู้เรียน การเปลี่ยน การเปลี่ยนผู้นำทางการศึกษา นโยบายทางการศึกษา เป็นการค้นหาคุณค่าของโครงการทางการศึกษา การประเมินจึงเป็นเครื่องมือในการกำหนดนโยบายทางการศึกษาและการตัดสินใจใน

การดำเนินนโยบาย เพราะผลจากการประเมินนักการศึกษาจะนำไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

ในด้านการประเมินหลักสูตรมีงานวิจัยต่างๆพอสรุปได้ดังนี้ ขวัญมกล ดอนขวา และคณะ (2551: 122-132) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หลักสูตรถึงความสอดคล้องและความแตกต่างในด้านพันธกิจ และโครงสร้างหลักสูตรโดยเน้นความสอดคล้องเป้าหมายการพัฒนามหาวิทยาลัย และแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร การบริหารหลักสูตร การเรียนการสอนในหลักสูตร ตลอดจนประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร รวมทั้งความคุ้มค่าสอดคล้องกับปณิธานและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย ผลการประเมินหลักสูตรพบว่า เนื้อหาหลักสูตรมีความทันสมัยที่เน้นการเรียนรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแนวใหม่ นอกจากนี้ยังกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้เหมาะสมกับความต้องการกำลังคนด้านการจัดการที่สังคมไทยต้องการ และสอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาตลอดจนสอดคล้องกับแผนพัฒนาฉบับที่ 9 ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงแนวคิดในการบริหารจัดการ สำหรับการประเมินปัจจัยนำเข้าพบว่าหลักสูตรมีการคัดเลือกนักศึกษาได้อย่างมีมาตรฐาน อาจารย์ผู้สอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่วนชญาณุตม์ ศิริอินทร์ (2552:131-147) ได้ประเมินหลักสูตรศิลปศาสตร

รมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท วัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า อาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์การสอนมาก สื่อการเรียนการสอน สถานที่เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากด้านกระบวนการ พบว่า การจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก การประเมินด้านผลผลิต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะที่เหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วน สรล เลหาพันธ์ (2552:141-154) ได้ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษาพุทธศักราช 2538 มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model เป็นกรอบในการประเมินหลักสูตร 4 ด้าน คือ ด้านบริบทของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร และด้านผลผลิต ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ด้านบริบทของหลักสูตร อาจารย์ นักศึกษา และมหาบัณฑิต มีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ในทุกประเด็น

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรหลักสูตรใหม่ พ.ศ.2558 เปิดสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 เดือนมกราคม พ.ศ.2559 เป็นต้นไป ได้พิจารณากลับกรองโดยคณะกรรมการวิชาการ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย เมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ.2558 ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

จากสภาสถาบันฯ ในการประชุมครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2558 และในการประชุมครั้งที่ 3/2558 เมื่อวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2558 ได้รับการรับรองหลักสูตรจากคณะกรรมการครูสภา ในการประชุมครั้งที่ 3/2559 เมื่อวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ.2559 หนังสือการรับรองจากสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ เลขที่ ศธ. 5101.2/1129 โดยมีปรัชญาความสำคัญ วัตถุประสงค์ ดังนี้ ปรัชญาของหลักสูตร กล่าวคือ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูเป็นหลักสูตรมุ่งผลิตครูมืออาชีพที่ได้มาตรฐาน มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ให้มีความรู้และศรัทธาในวิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู มีทักษะการเรียนรู้และปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ในหน้าที่ครูโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ภาคทฤษฎีควบคู่กับการฝึกปฏิบัติงานในวิชาชีพครู รวมทั้งปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และนำผลการปฏิบัติมาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับภาคทฤษฎีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสำคัญ กล่าวคือ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู การศึกษา สอดคล้องกับข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพพ.ศ. 2556 เพื่อให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มีผลต่อการยกระดับคุณภาพของวิชาชีพทางการศึกษา โดยเฉพาะวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาและวิชาชีพครูให้สูงขึ้นต่อไป วัตถุประสงค์ของหลักสูตร คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้

ความสามารถในด้านต่างๆดังนี้ 1) เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู 2) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาชีพครูทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูของคุรุสภา 3) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและประสบการณ์ภาคปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูและมีความรับผิดชอบทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตนเองและส่วนรวม 5) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารในวิชาชีพครูใช้ดุลยพินิจในการเลือกและนำเสนอสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ 6) เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทักษะการเรียนรู้ที่จะพัฒนางานในวิชาชีพครูให้มีความก้าวหน้า

จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยได้มีความสนใจที่จะประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย เนื่องจากหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยบัณฑิตเอเชียได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 และต้องปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี เพื่อศึกษาให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเป็นประโยชน์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและตระหนักถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบันหรือไม่ ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู นั้นจะเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตรได้ประการหนึ่ง ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรในครั้งนี้จะนำมาเป็นข้อมูลและใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง

เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการเพื่อการนำไปประยุกต์เพื่อการปรับปรุงและแก้ไขในอนาคต และพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการรองรับการตรวจประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกของวิทยาลัยบัณฑิตเอเชียที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ว่าคุณภาพในการผลิตบัณฑิต โดยพิจารณาองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ **ด้านที่ 1** Context (การประเมินภาวะแวดล้อม) **ด้านที่ 2** Input (การประเมินปัจจัยนำเข้า) **ด้านที่ 3** Process (การประเมินกระบวนการจัดการ) **ด้าน 4** Product (ผลสัมฤทธิ์)

3. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ใช้แนวคิดการประเมินโครงการตามแบบจำลองซีป CIPP โดย Stufflebeam (1971) ได้เสนอแบบจำลอง CIPP (Context-Input-Process-Product Model) คำว่า CIPP ย่อมาจากคำว่า Context (บริบทหรือสภาวะแวดล้อม) Input (ปัจจัยเบื้องต้น) Process (กระบวนการ) และ Product (ผลผลิต) สตีฟเฟิลบีม ให้ความหมายการประเมินไว้ว่าเป็นกระบวนการของการบรรยาย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม โดยรูปแบบ CIPP กำหนดให้มีการประเมินทั้งระบบใน 4 ด้าน ดังรูปที่ 2.2 (พัชรินทร์ ศรีสวัสดิ์: 48)

4. วิธีดำเนินการ

วิธีดำเนินการที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ผู้ศึกษาสร้างแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ด้านที่ 1 Context (การประเมินภาวะแวดล้อม) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

ด้านที่ 2 Input (การประเมินปัจจัยนำเข้า) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

ด้านที่ 3 Process (การประเมินกระบวนการจัดการ) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

ด้านที่ 4 Product (ผลสัมฤทธิ์) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

5. ผลการศึกษา

1. Context (ประเมินภาวะแวดล้อม) ข้อมูลพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูลเป็น นักศึกษาชาย 34 คน นักศึกษา 54 คน ปรัชญาของหลักสูตรความเหมาะสมกับการประยุกต์องค์ความรู้เพื่อเรียนรู้เข้าใจ วิเคราะห์ และบริหาร เกี่ยวกับสังคม การเมือง และเศรษฐกิจไทย อยู่ในระดับมากเมื่อวัดจากระดับความคิดเห็น และทุกข้อผ่านเกณฑ์การประเมิน เนื่องจากปรัชญาของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการเรียนการสอน พบว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับดี เนื่องจากสอดคล้องกับวิวัฒนาการทางด้าน

การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี โครงสร้างหลักสูตรตามความเห็นของอาจารย์ผู้สอน พบว่าอยู่ในระดับดี

2. Input (การประเมินปัจจัยนำเข้า) ทำการประเมินและวิเคราะห์ถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตรและกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน คุณสมบัตินักศึกษาผู้สอน และผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้สอน โดยมีรายละเอียดผลการประเมินและการวิเคราะห์ผล พบว่า อยู่ในระดับดี

3. Process (การประเมินกระบวนการจัดการ) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู คุณภาพการสอนของอาจารย์ บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปและคณะกรรมการที่ศึกษานิพนธ์ กระบวนการและรูปแบบสารนิพนธ์ อยู่ในระดับดี

4. Product (ผลสัมฤทธิ์) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู พบว่า นักศึกษามีระดับผลการเรียนเฉลี่ย 3.67

6. อภิปรายผลผล

1. Context (ประเมินภาวะแวดล้อม) ข้อมูลพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูลเป็น นักศึกษาชาย 34 คน นักศึกษา 54 คน ปรัชญาของหลักสูตรความเหมาะสมกับการประยุกต์องค์ความรู้เพื่อเรียนรู้เข้าใจ วิเคราะห์ และบริหาร เกี่ยวกับสังคม การเมือง และเศรษฐกิจไทย อยู่ในระดับมากเมื่อวัดจากระดับความคิดเห็น และทุกข้อผ่านเกณฑ์การประเมิน เนื่องจากปรัชญาของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการเรียนการสอน และ

พบว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับดี เนื่องจากสอดคล้องกับวิวัฒนาการทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ปรัชญาของหลักสูตร ตามความเห็นของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา เมื่อพิจารณาเทียบกับเกณฑ์แล้วมีความเหมาะสม เพราะปรัชญาของหลักสูตรได้แสดงแนวคิดและหลักการในการสร้างหลักสูตรได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับ สายสม ภาณุมาศมณฑล, วัชรภรณ์ เปาโรหิตย์ และ เฟื่องลดา วุทธิธโรพล (2546: 6) ได้อธิบายว่า ปรัชญาของหลักสูตรจะต้องเป็นข้อความที่เขียนไว้สั้นๆ ชัดเจน ได้ใจความและเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตามความเห็นของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และมหาบัณฑิตเมื่อพิจารณาเทียบกับเกณฑ์แล้วมีความเหมาะสม เนื่องจากวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม มีความชัดเจนและความเป็นไปได้วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็นสิ่งที่สำคัญ ดังที่ สมคิด พรหมจรรย์และสุพักตร์ พิบูลย์ (2543 :102) สอดคล้องกับฉวีวรรณ เสวตมาลย์ (2545: 9) และธัญพร ปัญญาทิพย์ (2554 : 56)

2. Input (การประเมินปัจจัยนำเข้า) ทำการประเมินและวิเคราะห์ถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตรและกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน คุณสมบัตินักศึกษาผู้สอน และผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้สอน โดยมีรายละเอียดผลการประเมินและการวิเคราะห์ที่ผลพบว่า อยู่ในระดับดี โครงสร้างหลักสูตรและกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน อยู่ในระดับดี สอดคล้องกับ สมบัติ พิพัฒน์เมธา (2546 : 129) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรสัตว

แพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร ที่พบว่าโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาวิชามีความเหมาะสม

3. Process (การประเมินกระบวนการจัดการ) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ด้านการบริหารหลักสูตรคุณภาพการสอนของอาจารย์ บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปและคณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ กระบวนการและรูปแบบสารนิพนธ์ อยู่ในระดับดี ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และนักศึกษา มีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมด้านการบริหารหลักสูตร โดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก การที่ผลวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องจากมีการจัดปฐมนิเทศชี้แจงหลักสูตรและการเรียนการสอนให้นักศึกษาทราบ มีการจัดอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถตรงกับรายวิชา และมีการปรับเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน สอดคล้องกับ สอดคล้องกับ จุฑาทิพย์ จันทร์เรือน (2552 : 99) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ปรับปรุง พ.ศ. 2543) พบว่าด้านกระบวนการ การบริหารหลักสูตรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและมีการจัดทำแผนการบริหารงานอย่างเป็นระบบ

4. Product (ผลสัมฤทธิ์) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู พบว่า นักศึกษามีระดับผลการเรียนเฉลี่ย 3.67 พบว่า อาจารย์ผู้สอนความคิดเห็นต่อคุณภาพในการปฏิบัติงานของนักศึกษา เกี่ยวกับความเหมาะสมด้านความรู้

ความสามารถทางวิชาการ โดยรวมว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก สอดคล้องกับ จุฑาทิพย์ จันทร์เรือน (2552 : 100) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ปรับปรุง พ.ศ. 2543) พบว่า ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของมหาบัณฑิต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานทั่วไปของมหาบัณฑิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับ ธันยพร ปัญญาทิพย์ (2554 : 59)

7. สรุปและข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1) ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ผู้สอนเสนอให้รายวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (810290) ควรจัดลงแผนการเรียนในภาคเรียนที่ 2 ของหลักสูตรเพื่อให้ นักศึกษามีเวลาเพียงพอในการจัดทำสารนิพนธ์

2) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรจัดในช่วงวันเสาร์ อาทิตย์

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทาวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการประเมินหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานการรับรองของคุรุสภา

2) ควรมีการประเมินการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

3) ควรมีการประเมินผลด้านการจัดการเรียนรู้

8. บรรณานุกรม

1. ขวัญกมล ดอนขวา และคณะ. (2551). **รายงานวิจัยสถาบันเรื่องการประเมินหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.** สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ สำนักวิชา เทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
2. จุฑาทิพย์ จันทร์เรือน. (2552). **การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ปรับปรุง พ.ศ.2543).** (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่
3. จุฑามาศ ปานสง. (2552). **การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) สาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.** (วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
4. ทิศนา แคมมณี. 2544. **“การประเมินผลหลักสูตร”.** ใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (บรรณาธิการ). **รวมบทความทางการประเมินโครงการ.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 133-152.
5. สรัล เลหาพันธ์. 2552. **การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**

- สาขาวิชาสังคมศึกษา พุทธศักราช 2538 มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
6. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ. 2545. พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
7. Frye, A. W. and P. A. Hemmer. 2012. **Program Evaluation Models and Related Theories. Medical Teacher.** 35: e288-e299.
8. Hussain, A. *et al.* 2011. **Evaluation of Curriculum Development Process.** International Journal of Humanities and Social Science. 1(14): 263-271.
9. Oliva, F.P. (1992). **Developing the Curriculum.** 3rd ed. New York: Harper Collins.
10. Stake, R.E. (1967). **The Countenance of Educational Evaluation.** *Teacher College Record*, 68(1), 523 – 540.
11. Taba , Hilda. (1962). **Curriculum Development : Theory and Practice.** New York: Harcourt Brace and World,
12. Tyler, R.W. (1950). **Basic principles of curriculum and instruction.** Chicago: The University of Chicago Press.